

NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanning)
Postboks 578
1327 LYSAKER

Høringssvar til NOKUTs evaluering av Lektorutdanning for trinn 8-13

Utdanningsforbundet takker for muligheten til å gi innspill til foreslåtte evalueringstema, evalueringsspørsmål og underpunkter for evaluering av Lektorutdanning for trinn 8-13. Vi støtter evalueringens formål om å bidra til videre kvalitetsutvikling i lektorutdanningen ved å genere kunnskap om kvalitetstilstanden og gi råd om utfordringer og tiltak.

Utdanningsforbundet er svært fornøyd med måten NOKUT organiserer arbeidet på og at alle partene i utdanningen er involverer i de ulike fasene som planlegging og gjennomføring av evalueringen.

Generelle merknader til evalueringen

NOKUT har valgt å avgrense evalueringen og foreslår at evalueringen rettes mot følgende fem tema:

1. Nasjonal styring og institusjonell autonomi
2. Ledelse, organisasjon og samarbeid i lektorutdanningene
3. Helhet og sammenheng
4. Lektorstudentenes identitet og tilhørighet
5. Nye lektors kompetanse og videre utvikling

Utdanningsforbundet har forståelse for valget om å avgrense evalueringen til de temaene som er av størst betydning for utviklingen av kvaliteten i Lektorutdanningen. De foreslåtte fem overordnede temaene samsvarer i stor grad med utfordringer som kom frem i NOKUTs egen kartlegging samt de innspillene Utdanningsforbundet har fått fra egen organisasjon.

Spørsmål NOKUT særlig ønsker tilbakemelding på

- *Er evalueringstemaene tydelig beskrevet?*

Evalueringstemaene er stort sett tydelig beskrevet. Vi finner at måten evalueringen er bygd opp på med fem hovedtema og to evalueringsspørsmål per tema der det ene i de fleste tilfeller krever et deskriptivt svar mens det andre krever en vurdering, er god. Underpunktene til evalueringsspørsmålene bidrar til å avgrense og rette oppmerksomheten mot spesifikke forhold i evalueringen. Dette designet, med noen få justeringer, bør kunne være et godt utgangspunkt for en vellykket evaluering.

I flere evalueringsspørsmål og underpunkter brukes formuleringen «nasjonale strategi- og styringsdokumenter». I parentes listes opp rammeplanen, retningslinjene, Lærerutdanning 2025 mv. Lærerutdanningene er komplekse med mange ulike aktører involvert både fra lærerutdanningsinstitusjonene, skolene og fra lokale skolemyndigheter og eiere. Hva som er sentrale strategier og styringsdokumenter vil kunne variere ut fra hvilken rolle og posisjon den enkelte aktør har i Lektorutdanningen. Utdanningsforbundet anbefaler derfor at det utarbeides en så langt som mulig uttømmende liste over hvilke dokumenter som inngår i «sekkeformuleringen» nasjonale strategi- og styringsdokumenter.

Begrepsbruk i underpunktene

Begrepene som velges i evalueringen bør ligge nært opp til begreper som benyttes i regelverk og i Lektorutdanningen. Ulovfestede begreper benyttes noe ulikt av universiteter, høyskoler og skolen, og det er derfor viktig at disse tydeliggjøres.

I underpunktene til tema to om ledelse, organisasjon og samarbeid i lærerutdanningene brukes formuleringen *praksisveileder*. For Utdanningsforbundet er det uklart hvem dette gjelder. Både universiteter, høyskoler og skoler har ansatte som veileder studenter i praksisopplæringen, og disse er av betydning for at studentene skal fylle læringsutbytte og gjennomføre en vellykket og lærerik praksisperiode. Praksislærere i skolen og ansatte i undervisnings- og forskerstilling med ansvar for studenter i praksis må derfor tydeliggjøres i underpunktene og listes opp som aktører under tema to.

Tema fire omhandler lektorstudentenes identitet. Lektorutdanningen skal gi studentene en dobbel kompetanse, både en fagkompetanse gjennom en master i disiplinære fag og lærerkompetanse gjennom profesjonsfaget bestående av pedagogikk og didaktikk. Utdanningsforbundet er av den oppfatning at det tydelig må fremkomme i evalueringen at studentene skal utvikle identiteter både knyttet til fag, didaktikk, pedagogikk og lærerprofesjonen. Vi foreslår derfor at formeringen «studentidentiteter som rommer både fag og profesjon» omformuleres til «studentidentiteter som rommer både fag, didaktikk og pedagogikk».

- *Vi ønsker at evalueringen skal være til nytte for de som arbeider med lektorutdanningen. Er dette da de viktigste evalueringsspørsmålene?*

Evalueringsspørsmålene samsvarer med innspillene Utdanningsforbundet har fått i egen organisasjon. Vi støtter at dette er de viktigste evalueringsspørsmålene i denne evalueringen.

- *Kan evalueringsspørsmålene formuleres på en bedre måte?*

Vi finner at evalueringsspørsmålene og underpunktene stort sett er tydelige. Vi har noen kommentarer og forslag til presisering som finnes under første og avsluttende spørsmål.

- *Er dette de viktigste underpunktene for evalueringsspørsmålene? Mangler det viktige underpunkter, eller kan vi velge bort noen av de vi har inkludert her?*

Underpunktene bidrar til å avgrense og presisere tematikken i evalueringen. Det er derfor viktig at de tydelig leder sakkyndig komite gjennom hva som ligger til evaluering og hva som faller utenfor. Naturlig nok vil det til hvert evalueringsspørsmål bli en liste over underpunkter. Utdanningsforbundet mener at listen over underpunkter stort sett bør beholdes slik den er foreslått i høringen.

Utdanningsforbundet savner et underpunkt om lærerutdannernes kompetanse. Dette gjelder både lærerutdannere ansatt i undervisnings- og forskerstilling og lærerutdannere i skolen (praksislærere). Det er en kjent utfordring at mange lærerutdannere i universiteter og høyskoler både i disiplinfag og i pedagogikk og didaktikk ikke har erfaring fra skolen eller mangler nyere profesjonskompetanse. Dette kan igjen påvirke studentens forståelse av sammenhengen mellom teori og praksis og hvordan erfaringer fra praksisfeltet sammen med teori kan fremme læring. Profesjonskompetansen til ansatte i undervisnings- og forskerstilling er avgjørende for studentenes læringsutbytte og vi anbefaler at dettes tas inn som et underpunkt.

Mange lærerutdannere i skolen har høy faglig kompetanse, men mangler formell kompetanse i veiledning. For at studentene skal utvikle profesjonell kunnskap må det legges opp til aktiviteter som bidrar til bearbeiding av erfaringer. Kunnskap og kompetanse om veiledning inngår ikke i lærerutdanningene som grunnutdanning, og lærerutdannere i skolen må derfor avlegge formell veilederutdanning. Utdanningsforbundet savner oppmerksomhet rettet mot kompetansen til lærerutdannere i praksisfeltet og mener denne også må inkluderes i underpunktene. Slik denne evalueringen er organisert mener vi et underpunkt om lærerutdannernes kompetanse er et underpunkt til evalueringstemaet om helhet og sammenheng.

Med vennlig hilsen

Milena Adam
Seksjonsleder

Gunn Gallavara
seniorrådgiver